

15. Les abelles (Maçanet de C.)*Informador:* Bernat Peitivi i Juanola*Edat:* 84 anys*Transcriptors:* J. Veny, L. Pons*Enquestadors:* C. Lleó, L. Pons*Data:* 6 agost 1968*Observació:* Enregistrament en casset

15

Les abelles

(Maçanet de Cabrenys)

əl b'uk ll ə l iβ'ern i f,an lə kr,iə ləz β'eləs | f,an lə kr'iə i lə p,untə də lə
 priməβ'erə | zə: | zə t,otə ləs pət,itə s'urtən | i k,ən əl b,uk es pl,e kə ləs
 pət,itəz z,a som b'onəs | pər trəβəl,a kə som b,onəs pər 'ə: | k,um unə b'elə |
 ələβ'əns | əl b,uk tʃəm'anə | j a δ,uəz m'arəs | ələβ,ənz əm lə kr'iə | ən ə lə
 kr,iə təβ,e j surt ,unə m'arə | i əmb um b'uk i n i p,ət əβ,e num,ez 'unə i
 ləβ,ənz ək,el b'uk i fəm'anə | sə m b,an lə mit,ad də ləz b'eləs | sə m b'an: ll
 s'urtən i sə m b,an əmb un 'albrə | ,əlzə k'uələn i w ,əlzə p,əzən din d ,unə
 β'uγə | əj ,a wnə mən,erə təmb'e kə | kəm b,ewəŋ kə β,ələn fəmən'a | kə t,otə
 s'urtən i b,otʃəŋ f,ərə dəl b'uk | əj β,an əmb unə β,uγə n'oβə | j aw! ll ən
 tr,ewən lə məjt'at | i βəz,ilən lə m,arə si p'uɜə i si p,uɜ unə m'arə | k,eləz
 β,eləz st,an kj'etəs | si j a p,az lə m'arə | <1> t,otə sə n t,ornən ə pw'estu |
 (...) də δ,uəs kl,əβəs də s'uru i un s,uru rud'o ə | fan d,uəs kl'əβəs | i f,an um
 b'uk | kə f,a wm m,etru d 'al | i: | u no t'an də βəγ,ədəs ll əz də s'uru | də
 kl,əβəz də s'uru ,astə də f,ustə n i ,a kə ŋ f'an | p,r,ə ləβ,ənz n i ,an də puz,a
 kw'atrə | j əl b'el | ləz β'eləs | t'enən ll t,ənən əl m'askləs | kə n d,iwən
 bəb'əts | sə n d'iw i bəb,ədz əl m,asklə də lə β'elə | i lə β'elə kwan a f,ed lə
 kr'iə ll əl i əl bəβ,ət ək'et | bəl p,as trəβəl'a | ba p,az ə kəsə fl'o | ə trəβəl,a
 kum lə β'elə | bəl p,as trəβəl'a | i ləz β,eləs kən sə n ,an sərβ'it | pər f,e lə
 kr,iə lzə m'atən

<1> Enquestadora: «Ja».

15

Les abelles

(Maçanet de Cabrenys)

El buc; a l'hivern, fan la cria les belles,* fan la cria i, a la punta* de la primavera,
 ja ... ja totes les petites surten i, con* el buc és ple que les petites ja són bones per tre-
 ballar, que són bones per a ... com una bella,* allavons* el buc xamana;* hi ha dues
 mares, allavons* amb* la cria, en.a* a la cria tabé* hi surt una mare, i amb* un buc
 n'hi pot haver només una; i llavons* aquell buc xamana,* se'n van la mitat* de les be-
 lles,* se'n van; surten, se'n van amb* un albre,* els.e* cullen o els.e* posen dins d'u-
 na buga.* Hei* ha una manera també que, con* veuen que volen xamanar,* que totes
 surten, botgen* fora del buc, hei* van amb una buga* nova, i au!, en treuen la meitat i
 vegilen* la mare si puja. Si puja una mare, quelles* belles* estan quietes; si hi ha pas
 la mare, totes se'n tornen a puesto.*

De dues cloves de suro, un suro rodó, fan dues cloves i fan un buc, que fa un me-
 tro* d'alt i ... o no tant de vegades; és de suro, de cloves de suro, hasta* de fusta n'hi
 ha que en fan, però llavons* n'hi han de posar quatre. I el bel... les belles* tenen, te-
 nen els mascles, que en diuen bebots,* se'n diu bebots* el mascle de la bella.* I la be-
 lla,* quan ha fet la cria, el ... el bebot* aquet* vol pas treballar, va pas a caçar* flor, a
 treballar com la bella,* vol pas treballar; i les belles,* con* se n'han servit, per fer la
 cria, els.e* maten.